

Στὰ τέλη τοῦ τελευταίου αἰῶνα ἡ Γερμανία ἐγκαινίασε μιὰ νομοθεσία προστατευτικῆ τῶν ἐργατῶν, ποῦ εἶναι μιὰ καθαρὴ ἀναγνώριση τοῦ δικαίωματος τῆς ὑπάρξεως(7). Εἴμαστε ἀπὸ τοὺς θαυμαστάς τοῦ κοινωνικοῦ ἔργου τῆς συγχρόνου Γερμανίας, γιατί βέβαια τὸ ἔργο αὐτὸ εἶναι μοναδικὸ στὸν κόσμον. Ἐδῶ καὶ δύο χρόνια οἱ Γερμανοὶ ἐώρτασαν τὴν εἰκοσπενταετηρίδα τῆς ἀρχῆς τῆς κοινωνικῆς των νομοθεσίας, καὶ σ' αὐτὴ τὴν εὐκαιρία ἐμαθίσαμε πῶς τὸ γερμανικὸ κράτος πλερώνει γιὰ τὴν περιθαλψὴ τῶν οικονομικῶς ἀδυνάτων διακόσια πενήντα ἑκατομμύρια μάρκα τὸ χρόνο. Ἐνα ἔργο τόσο φιλελεύθερο δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξη κανένα ἄλλο ἔθνος στὸν κόσμον.

Τελειώνουμε αὐτὴν τὴν παράγραφο μὲ λίγους ἀριθμούς ποῦ μιλοῦν εὐγλωττότερα ἀπὸ τὰ λόγια. Τὸ 1908 τὸ κοινωνικὸν κόμμα τῆς Γερμανίας ἀριθμοῦσε 587,336 μέλη (ἐνῶ τὸ 1907 μόνον 530,466). Μόνη ἡ Σαξωνία ἔχει 86,883 κοινωνιστάς, καὶ μόνη ἡ Δειψία τὰ 32,8 ἑκατοστὰ ὄλων τῶν ἐκλογέων τῆς. Ἡ Δρέσδη τὰ 21 ἑκατοστὰ.

Ἡ αὐτοκρατορία ἔχει 30,000 γυναῖκες κοινωνιστάς, καὶ μόνη ἡ Σαξωνία 6,371. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ κόμματος εἶναι γιὰ ὅλη τὴ Γερμανία 783,958 μάρκα, καὶ γιὰ μόνη τὴ Σαξωνία 51,172. Ὅλο τὸ κοινωνικὸν κόμμα τῆς Γερμανίας ἀντιπροσωπεύει ἀπάνω κατὰ 27-28 ἑκατομμύρια ψυχές, καὶ εἶναι ἀπαραίτητος παράγοντας τῆς ζωῆς καὶ τῆς προόδου τοῦ τόπου.

Κέρκυρα.

A. ΠΟΥΛΗΜΕΝΟΣ

(7) v. Hertling, Recht, Staat u. Gesellschaft 1907, S. 2 fg.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

I

Βάσκουν γλυκὰ τὰ μάτια μου—δουλεύτρες, πὲς τα, μέλισσες—

στὰ ρόδα τοῦ προσώπου σου, στὰ κρῖνα τῶν χειρῶν σου καὶ στὴ δειλὰ μισάνοιχτη τοῦ χείλους σου καμέλια καὶ στὰς ἀβρούς, βελουδίνους πανσέδες τῶν ματιῶν σου. Μιὰ γιασεμιῶν τριγύρω σου ἀπλώνεται ἀτμοσφαῖρα καὶ οἱ μέλισσές μου τάνθια σου βυζαίνουν νύχτα μέρα.

Ἄσυχροτο στὴν εὐωδιὰ καὶ ἀσύχροτο στ' ἀρώματα μέσ' στὴν καρδιά μου—ἀπλόχωρη, καὶ ἀπόκρυψη κυφίλη—

ρεῖει κάποιος δίκιο τῆς, ποῦ τριγύρω τῆς κανένας δὲν τὸ λογαριάζει, ποῦ καὶ αὐτὴ ἡ ἴδια ἀκόμα δὲν εἶναι βέβαιη ἂν ἦναι τόντις δίκιο. Ἄν ἐφταιξε, ἂν ἀνόμηση, ἂν βύθισε στὴ δυστυχία καὶ στὴ ντροπὴ τοὺς ἄλλους γύρω τῆς, μὰ σύνωρα δὲν εἶν' αὐτὴ περισσότερο δυστυχισμένη; Αὐτὴ δὲν τὴν ἀδίκησε κανένας; Κανένας δὲν τὴν συλλογιέται αὐτό, μὰ ὅλοι τὴν πνίγουνε στ' ἀνάθεμα. Καὶ στὸ στερνὸ στερνὸ, ποῦ εἶναι τὸ μεγάλο κρῖμα τῆς, τ' ἄλυτο καὶ τὰ συμπάθιστο, ποῦ πρέπει νὰ τὸ σέρνῃ σ' ὅλη τὴ ζωὴ τῆς; Τί ἔκαμε; Τίποτ' ἀφύσικο, τίποτα περισσότερο ἀπὸ κείνο ποῦ ἔφερε καὶ αὐτὴ τὴν ἴδια στὴ ζωὴ; Καὶ πῶς ἀκόμα τόκαμε, καλὰ καλὰ καὶ ἡ ἴδια δὲν τὸ ξέρει σὰ σ' ὄνειρο, σὰ σὲ μεθύσει σύρθηκε σ' αὐτό. Ὅ,τι καὶ ἂν θέλῃ ἄς λὲθ ἡ θεὰ γιὰ τὴν ζεστοπωσιὰ καὶ τὸ κακὸ τῆς αἵμα, ὅ,τι καὶ ἂν θέλῃ ἄς λὲθ ὁ κόσμος γιὰ τὰ δόκανα ποῦ βάλθηκε νὰ στήσῃ καὶ ἔπεσε ἡ ἴδια μέσα, αὐτὴ—ὁ θεὸς τῆς εἶναι μάρτυρας—κακὸ σκοπὸ δὲν ἔβαλε στὸ νοῦ τῆς. Τὰ πλοῦτη τάγαπητικὸν δὲν τὰ λογαρίασε διόλου, οὔτε κὰν τάξερε τὴν πρώτῃ ἀρχή, ὅταν τὸν πρωταντίκρυσε ἕνα δειλινὸ κάτω ἀπ' τὸ μπαλκόνι τοῦ ἐπαρχείου. Τὰ μαῦρα μάτια του εἶδε μοναχὰ νὰ τὴν κοιτάζουν, τὰ μάγουλά τῆς πάναψαν θυμάται καὶ

στοιβαζεται ἄλλοις, ὀλονυχτίς στοιβίζεται κάποιος ἀγάπης ἔμορφη τ' ὀλόγλυκο τὸ μέλι· καὶ ξεχειλίζει μέσ' μου, στὰ χεῖλη μου ἀνεβάνει, γι' αὐτὸ τὰ λόγια μου εἶν' γλυκὰ, μικρὴ μου ἀγαπημένη.

2

Κανείς' μονάχα σὺ καὶ γὼ στὸ ἐρημικὸ ἀκρογιάλι· γλυκοφιλᾷ τὴν ἀμμουδιὰ τὸ κύμα ἔρωτικό· φῶς καὶ σιωπὴ τριγύρω μας· κάποια σιωπὴ ποῦ ψάλλει κάτω ἀπ' τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ τραγουδιῶν ἐξωτικό.

Ἦ ὀμορφιά ὑπερκόσμια καὶ ὠ οὐράνια κάλλη· ἀκοῦς τῶν ἤχων τὸ γοργὸ καὶ ἀδῶο κυνηγητό; ὄχι; ἰδῶ στὰ στήθια μου ἀκούμπα τὸ κεφάλι καὶ ἄκου· οἱ παλμοὶ μου ἔγιναν τοῦ τραγουδιοῦ ἡ ἠχώ.

Κρῖμα· ἡ χρυσὴ τοῦ φεγγαριῦ σ' ἐπλάναψε ἡ ἀχτίδα καὶ μακρὰ μου οἱ λογισμοὶ πετοῦν καὶ τὰ ὄνειρά σου καὶ τὸ τραγουδιῶν ἀνείπωτο γιὰ εἶνα ἐὰ στυγερῆ.

Κι ἂν στὰ γλαρὰ τὰ μάτια σου λευκὸ ἕνα δάκρυ εἶδα καὶ ἂν μ' ἀγγίξαν τρεμουλιαστὰ τὰ κρινὸδάχτυλά σου ξένη στοὺς πόθους μου ἔμεινες, στοὺς πόθους σου πιστῆ.

Κέπρω.

ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΖΗΝΩΝ

ΣΤΟ ΦΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Βγήκε τελευταία στὴ Λωζάνη ἕνα ἔμμορφο καὶ ἀρκετὰ σπουδαῖο βιβλίον «Dans la lumière de la Grèce» τοῦ γνωστοῦ Γάλλου λογίου Henri Sensines. Καθὼς τὸ λείει στὸν πρόλογό του, ὁ συγγραφεὺς σκοπὸ ἔχει νὰ γνωρίσῃ στὸ πολὺ εὐρωπαϊκὸ κοινὸ τ' ἀποτελέσματα τῶν ἀρχαιολογικῶν ἀνακατασκευῶν καὶ νὰ δώσῃ μιὰ προσωπικὴ ἐντύπωση τῆς Ἑλλάδας ποῦ τὸ πολὺ κοινὸ φαίνεται σὰ νὰ τὴν ἀγνοῇ. Ἴσως ἄλλη φορὰ νὰ μιλήσουμε πλατύτερα γιὰ τὸν καλοπρεπῆ αὐτὸν ἄνθρωπον. Γιὰ τὴν ὥρα περιοριζόμεστε, νὰ δώσουμε τὸν ἐπίλογον τοῦ βιβλίου, μιὰ θερμὴ καὶ ἰσχυρὴ ἀπολογία τῆς τόσο καταφρονεμένης σημερινῆς Ἑλλάδας. Καθὼς θὰ ἰδοῦν οἱ ἀναγνώστές μας, ὁ Sensines εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς σπάνιους ποῦ μιλήσανε μὲ κάποια δικαιοσύνη γιὰ τὸ κακόμοιρο αὐτὸ ἔθνος, ποῦ, ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ Ἀμπεῦ μὲ τὴν ἀσύγχρονον Ἑλλάδα ὡς τὰ τώρα μὲ τὴν συκοφαντίαν τῶν γερμανικῶν ἐφημερίδων, δὲν ἔπαψε σκληρὰ νὰ δίκαιοθάνεται ἀπὸ τοὺς πλείστους Εὐρωπαίους. Εἶν' εὐτύχημα ποῦ ὁ Sensines μπόρεσε νὰ κρίνῃ τὴν νέα Ἑλλάδα μὲ

τόση ἐξυδερκεια καὶ μὲ τόση ἀσφάλεια. Στὸ περαστικὸν τοῦ ταξίδι εἶδε καὶ κατάλαβε πράγματα ποῦ ἄλλοι μένοντες χρόνια καὶ χρόνια στὰ μέρη μας μας οὔτε τὰ μυρίζονται. Ἐνα μεγάλο εὐχαριστῶ στὸν ἄνθρωπον ποῦ μὲ τόση ἀφιλοκέρδεια καὶ ζέση ἀνάλαβε νὰ διαφεντίσῃ τὸ Ρωμῆϊκον. Ἡ σημερινὴ Ἑλλάδα; μὰς λείει ὁ Sensines. Καὶ πρὶν καὶ στὸ ταξίδι καὶ ἔπειτα, ἀπόρησα βλέποντας πόσο λίγοι διαφέρνουν γι' αὐτὴν. Φιλέλληνες ὑπάρχουνε, χωρὶς ἄλλο, παντοῦ, μὰ παντοῦ ἀποτελοῦν ἀρκετὰ μικρὴ μειονοψηφία. Κι ἀπὸ τοὺς περιηγητάδες ποῦ ἔχουν ἐπισκεφτῆ τὸν τόπον πολὺ λίγοι τὸν ἀγαποῦνε ἀληθινὰ. Οἱ περισσότεροι εἶναι ἀδιάφοροι ἢ δειχτοῦνε φανερὰ καταφρόνια γι' αὐτὸ τὸ μικρὸ λαὸν. Αἰσθητάματα, κατὰ τὴν γνώμη μου, ἄδικα, μὰ πῶς εὐκολὰ ἐξηγιούνται. Ἀπὸ μιὰ ἐποψὴ εἶναι μεγάλο δυστήχημα γιὰνα λχὸ τὸ νῆχην πολὺ μεγάλο παρελθόν. Ὅταν τόνε κρίνουνε ἀνάγκουν ὄλα σ' αὐτὸ τὸ ἱστορικὸν criterium καὶ δὲ στοχάζονται τίς τωρινές περιστάσεις. Ὅ, καὶ οἱ μορφωμένοι παρατηρεῖ κανεὶς πῶς ἔχουν αὐτὴ τὴν τάση νὰ παραγνωρίζουν ἕνα λαὸν μόνον καὶ μόνο γιὰτι δὲν εἶναι ὅ,τι καὶ οἱ προγόνοι του Σὲ τούτῃ τὴν ἀδικία πολὺ ἐνέχονται καὶ τὰ γράμματα ἴσως αὐτὰ μονάχα νὰ φταῖνε.

Ἐπὶ δύο αἰῶνες ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἀναγέννηση, ἡ Ἑλλάδα εἶναι τὸ μόνον ἰδανικὸν τῶν κλασικῶν συγγραφέων. Πανηγυρίζανε τὴ δόξα τῆς, ἐθελοσάσανε τὸ θαυμαστὸ τῆς πολιτισμοῦ, διαδύσανε τίς λαμπρές τῆς ἰδέες, ὑψώσανε στὰ οὐράνια τὴ μοναδικὴ τῆς τέχνην. Ὅλο αὐτὸ τὸ παρελθόν ποῦ ξαναθυμίσανε μίλησε τίς ψυχές τους καὶ τοὺς κατὰσθησε ἀνίκωνους νὰ ζετιμήσουνε τὸ παρὸν. Ὑπάρχουνε σήμερα ἄνθρωποι ποῦ δὲν μποροῦνε νὰ συμπαθήσουνε τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος γιὰτι δὲν ὑπάρχει πιά στὴν Ἀθῆνα Περικλῆς καὶ Φειδίας.

Παράξενον φαινόμενον, ὁ ρομαντισμὸς συντελεσε ὅσο καὶ ἡ κλασικὴ σχολὴ στὸ ξαναγέννημα αὐτῆς τῆς ψυχικῆς καταστάσεως. Ἀνθίσεν στὴν Εὐρώπῃ ἔταν οἱ ἥρωες τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας κἀνκενε τὰ ἥρωικά τους κατορθώματα, θαυμαστὴ πηγὴ ἀπὸ ποίηση καὶ εὐγλωττία. Ὁ Victor Hugo καὶ οἱ μαθηταὶ του βάλανε τῆς Ἑλλάδας τὸ μέτωπον ἕνα δεύτερον φωτιστέφανον, φωτεινὸν σὰν τὸν ἀρχαῖον.

Φρικίασεν ἡ Εὐρώπη ἀκούγοντας τοῦ Τούρκου τίς ἀπικρυφίαις καὶ ἐνθουσιαστικῆς γιὰ τὰ θύματα ποῦ περναίανε στοὺς κάμπους τοῦ Μοριά. Τὸ καθεὶ συντελεσε τότες στὸ νὰ δώσῃ μεγάλη ἰδέαν γιὰ τὴν

τὸ γιασεμί, ποῦ μοσκοδόλας ἀπὸ τὴν αὐλή. Τίποτ' ἄλλο, τίποτ' ἄλλο. Τὰ πλοῦτη ἡ μάννα τῆς τὰ θυμήσε κατόπι, ἐκείνη τῆς πωτάνοιζε τὰ μάτια στὸ ἰσοφάρισμά τους μὲ τὸ φτωχὸ σὸί τοῦ Κρανιά. Κι ἀλήθεια τὴν συμβούλεψε, τὴν φοβέρισε, τὴν ἔδειρε κιόλα, μὰ ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος τῆς ἔβλεπε καὶ τὸ πρώτον κοινάδι στὰ μάγουλα, τῆς ἔκοψε τὰ πρώτα κασσαρά στὸ μέτωπον καὶ τὴ μάλωσε νὰ μὴ βγῆ ἄλλη φορὰ ὄξω στὸ μπαλκόνι ἀχτένιστη καὶ ἀνάλαινη, καθὼς συγύριζε τὸ σπῆτι. Τούτῃ στὴν ἀρχὴ πετιούνταν ἐκεῖ, ὅταν μάντευε τὸ πέρασμα τοῦ νέου, ὅπως σέρνεται τὸ λεχωνούδι ὅπου μυρίζεται τὴ μάννα. Ὑστερα βέβαια ἄλλαξε καὶ αὐτὴ, χόρεψε ὅπως τὴ λαλούσαν ὄλοι γύρω τῆς, ὅπως τὴ δασκάλευαν προσετές καὶ φιλενάδες, ὕστερα ζύπνησε καὶ ττὴ δικὴ τῆς ψυχὴ τὸ φυσικὸ ἐνστικτο, ποῦ ἔχει κάθε κόρη δίχως προίκα, νὰ σιγουρευτῆ. Καί... σιγουρευτῆκε καλὰ ἂν σιγουρευούνταν ἄλλιώτικα, ἂν τὸ δόκανον ἔπιανε τὰ πλοῦτη τάγαπητικὸν, τότε θάταν ὄλα καλὰ καμωμένα. Ὅλοι αὐτοὶ, ποῦ τὴν καταφρονούνε καὶ τὴν κκαταριούνταν, θὰ τὴ μακάριζαν καὶ θὰ τῆς κῆναν τόπον νὰ περάσῃ. Τώρα ὁμως.

Οἱ φωνές τῆς θεῆς ἢ οἱ κλώτσι τάδεσφοῦ

ζυπνῶν τὴ Φρόσω ἀπὸ τίς σκέψεις τῆς. Ἡ χωριάτις δὲν τὸ ρωτᾷ πῶς ἔπεσε στὸ κρῖμα. Φτάνει πῶς ἔπεσε. Κ' ἡ ἀμαρτωλὴ ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὴν ποινὴ τῆς βαριά, σκληρὴ, τραχιὰ, ὅπως εἶναι καὶ ἡ ἀμαρτία τῆς μεγάλη. Καὶ τὴν πληρώνει ὄλοένα. Ὅσο βαστάη ἡ καρδιὰ τῶν ἄλλων πρέπει νὰ ὑποφέρει, νὰ τυρανιέται. Μὲ ποῖο δικαίωμα; Ἡ ἀμαρτωλὴ μονάχα τὸ παράτημά τῆς ἀπὸ θεοῦ καὶ ἀνθρώπων αἰσθάνεται ὅσο πᾶει καὶ μεγαλῆτερο, μονάχα τὸ βασάνισμά τῆς νιώθει ὄλο καὶ σκληρότερον μὲ τί δικαίωμα τὴ βασανίζουν, αὐτὴ ἡ σκέψη δὲ μπορεῖ νάρθῃ οὔτε ἀχὰ στὸ νοῦ τῆς.

Ἀπ' τὰ παράθυρα τῆς κούλιας τὸ μάτι ἀνοίγονταν στὸν ποταμὸ. Στὰ νερά του, ποῦ ἀστραφταν στὸν ἥλιον ἢ θάμπιζαν μολύβινα στὴ συγνεσιά, πέφτ' ἡ ματιὰ τῆς Φρόσως μοναχὰ, τὸ βόγγον τους ἀυτιάζεται τὴ νύχτα ἢ ἀπελπισιὰ τῆς. Ὁ δρόμος κάτω στὴν ὄχτια ἦταν τὸ μόνον τὸ δικαίωμα ποῦ χάραιε συχνὰ στὸ στοχασμὸ τῆς. Μακρὺς δὲν ἦταν, ὄμως δὲν τολμούσε νὰ τὸν πάρῃ. Ἡ ὄψη τοῦ πατέρα ἔβγαινε μπρός τῆς πάντῃ, τὸ πονετικὸν τοῦ γέλιου, ἡ ματιὰ ἢ γεμάτη ἀγάπην. Τρόμαζε μὴπως τάπνιγε καὶ αὐτὰ μὰζὶ τῆς. Ὅσο καὶ ἂν ἔρχονταν στιγμὲς ποῦ πίστευε καὶ ἡ ἴδια μὰζὶ μὲ τὴν θεὰ στὴν

Ἑλλάδα, κι αὐτὴ ἀκόμα ἡ ἱστορία τῶν Κλεφτῶν, τῶν ἔξοχων αὐτῶν ρομαντικῶν ληστέων, πού αἰῶνες κ' αἰῶνες, ἀντισταθῆκανε μοναχοὶ τοὺς στοῦ κατὰ τὴν ἡρωϊκὴν κόρη, ἱερό καταφύγιο τῶν λευτέρων παλλικαριῶν, ἀποφασισμένων ποτὲ νὰ μὴ λυγίσουν.

Σ' ἓνα λαϊκὸ τραγοῦδι ἓνας ἀπ' αὐτοὺς εἶπε : « Ἀθέλγη νὰ γιαιτρουτοῦν τὰ παῖδια σου, ἀνέβα κει στὸν Ὀλυμπο ψηλά, ἀπάνω στέμορφο τὸ βουνό· ἐκεῖ τὰ παλλικάρια ποτὲ δὲν ἀρρωσταίνουν κ' οἱ ἀρρωστοὶ εἶναι πάντα παλλικάρια ». Ἐνας ἄλλος τραγουδοῦσε :

« Ὅσο χιονίζει στὰ βουνὰ Τούρκου μὴν προσκυνάμε. Στοῦ λύκου πάμε τὰ λημέρια. Οἱ σκλάβοι κάθονται στὶς πολιτείες, στὶς πεδιάδες μὲ τοὺς ἀπιστοὺς. Τῶν παλλικαριῶν πολιτείες εἶν' ἡ μοναξιά καὶ τῶν βουνῶν οἱ κλεισοῦρες. Καλήτερα μὲ τὰ θεριά παρά μὲ τοὺς Τούρκους ». (1)

Τὰ λόγια τούτα ἐνοιῶθε τότες ἡ Εὐρώπη. Ἐνθουσιαζόντανε γιὰ τοὺς Σουλιώτες καὶ στὴ γραμμὴ τῶν εὐγενικωτέρων ἡρώων ἔβανε τὸ Διάκο, τὸν Κανάρη καὶ τὸ Μάρκο Μπότσαρη. Ὅταν ἡ Ἑλλάδα λευτερώθηκε, τοὺς θαμάζανε σὰν τὸ Μιλτιάδη καὶ τὸ Θεμιστοκλῆ. Ἀνεβάζανε μέχρι τρίτου οὐρανοῦ τὸ ἑλληνικὸ ἔθνος κ' ἐπομένως καρτερούσανε πολλὰ. Οἱ ἀπόκοτες ἐλπίδες μέλλανε μοιραίως νὰ λιγοθυμήσουνε. Συνέβηκε τούτο κατὰ τὸν τελευταῖο ἑλληνοτουρκικὸ πόλεμο. Ἡ εὐκολὴ νίκη τῶν Ὀθωμανῶν ἔκαμε νὰ πιστέψῃ ἡ Εὐρώπη πὼς οἱ Ἕλληνες ξεφυλιστήκανε. Δὲ θέλησ' ἡ Εὐρώπη νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψην τὴ διαφορὰ τῶν καιρῶν καὶ τῶν περιστάσεων, δείχτην' ἀσπλαχνη πρὸς τοὺς νικημένους Ὁ διπλὸς φωτοστέφανος τῆς Ἑλλάδας, ὁ κλασικὸς κι ὁ ρομαντικὸς, στάθηκε ἀφορμὴ νὰ τῆνε κρῖνον πολὺ αὐστηρά. Τὸ παρελθὸν ἀξίτησε τὸ παρόν.

(Στάλλο φύλλο τελιώνει)

Γ. Ν. ΚΟΝΤΟΣΤΑΝΟΣ

(1) Γιὰ κακὴ μου τύχη δὲν ἔχω πρόχειρο τὸ πρότυπο τῶν αὐτῶν τραγοῦδιων καὶ πολὺ φοβοῦμαι μὴν τὰ στρέβλωσα μεταφράζοντάς τα ἀπὸ τὰ γαλλικά. Ἐπιείκεια καὶ συμπάθειο ἀπὸ τὸν ἀναγνώστη.

Ἐργινιασὰ του, ὡς τόσο ἡ ἀγάπη της σ' αὐτὸν νικούσα. Ἀς γεμίση ἀκόμα, ἄς ξεχειλίση τὸ ποτήρι, τῆς ἔλεε μιὰ φωνὴ στὰ βάθη της. Κι ἀνέβαινε τὸν τραχὺν ἀνήρο. Ὡς τὴν κορφή του ἦταν μακρὺς ἀκόμα ὁ δρόμος.

Ἡ Ἐργινιασὰ τοῦ πρώην ἐπάρχου γιὰ τὴν κούλια του δὲ στενοχωρεῖ μοναχὰ τὴ γυναικαδέρφη, μὰ καὶ τὸν κόσμο γύρω της, πού, ὅπως πεντοῦ, κ' ἰδῶ στὴ μικρὴ πόλιν κοντὰ στὸν ποταμὸ σκοτίζεται γιὰ ζήνες ἔγνιες περισσότερο ἀπὸ τ' ἐδικές του.

« Ἐἴρω τί νὰ σοῦ πῶ κ' ἐγὼ, ἀδερφοῦλα μ' », λέει ἡ Μαστραπού, ἡ δημαρχίνα, τῆς ἀρχόντισσας ἀπ' τὸ χωριὸ πού τῆς ξεμυστρεῦεται τὸν πόνο της, κ' ἐγὼ θιαμαίνομαι πὼς τόκαμ' ἔτσι ὁ ἐπάρχος ἔπρεπε νὰ νάγκασῃ τὸν παλιομπακάλη, τὸν κασιδιάρη, τὸ λιγδῆ. »

Ὁ παραλὴς μπακάλης θάγε πολεμητὴ φαίνεται στὶς τελευταῖες ἐκλογές τὸν ἄντρα της. « Ἡ Κρανοπούλα θὰν τοῦ τίμαγε τὸ σπῆτι κούλα », ἐπιβεβαιώνει ἡ σχολάρχυνα. « Ἐπρεπ' ἔπρεπε νὰν τόνε βιάση », ἐπαναλαβαίνει ἡ πρώτη

ΜΟΝΑΧΙΑ

J. M. D' HEREDIA

Η ΑΘΗΝ

Ἐρειπωμένος ὁ Ναὸς τοῦ κάβου τὸν ἀθέρα
Κ' οἱ μαρμαρένιες τοῦ οἱ Θεὸς κ' οἱ χάλκινοί του οἱ Ἡρώοι

Παιγνίδι εἶναι τοῦ Θάνατου στὴν ἀγρία ἐτούτη ξέρα,
Τὴ δόξα τους πού ἐρημικὴ θάφτει μοναχὰ ἡ χλόη.

Μονάχος, κάπου, ἓνας βοσκὸς, πρὸ πάσι νὰ πιοῦν
τὰ ζᾶ του,

Μὲ κάποιον ἀπὸ τὴν κόγχη του παμπάλαιο μυρολόγι
Γιομίζοντας τὰ πέλαγα καὶ τὸν γαλήνιο αἰθέρα,
Περνάει στὸ ἀτέλειωτο οὐρανὸ τὸ μαῦρο ἀνάστημά του.

Κ' ἡ Μάννα ἡ Γῆ ἡ τόσο γλυκεῖα Θεῶν ἀρχαίων ἡ
χώρα,

Βλασταίνει, μάταια εὐγενικὴ, κάθε ἀνοιχτὴ της τώρα
Συντρίμιμ στὸ μιονόκρανο κάποιον ἄλλο της ἀγκάθι...

Μὰ στῶν προγόνων ὁ Ἄνθρωπος τ' ὄνειρο ἐκείνο,
δίχως

Νὰ φρίσσει, ἀνοῖει τὴ Θάλασσα, μέσ' στῶν νυχτῶν
τὰ βάθη

Ποὺ τίς Σειρήνες της θρηνεῖ κάθε πικρὸς της ἤχος.
(TROPHEES : La Grèce)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐντοκοὶ καταθέσεις

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσὸν, ἢτοι εἰς φράγκα καὶ λίρας στερεῖνας ἀποδοτέας εἰς ὄρισμένην προθεσμίαν ἢ διαρκεῖς.

Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρώνονται εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως (chèque) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ὁμολογιούχου.

Τὸ κερῶλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσῃ τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπεζῆς.

Τόκοι τῶν καταθέσεων.

1 1/2	τοῖς 0/0	κατ' ἔτος	διὰ καταθέσεις 6 μην.
2	"	"	"
2 1/2	"	"	"
3	"	"	"
4	"	"	"

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικαί ἢ ἀνόνομοι.

Ο ΝΟΥΜΑΣ,

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα Δρ. 3.— Γιὰ τὶς ἑπαρχίας Δρ. 7
Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ. Χρ. 10.

Γιὰ τὶς ἑπαρχίας δεχόμεστε καὶ τρίμητες (2 Δρ. τὴν τριμηνίαν) συντρομῆς.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητῆς ἂν δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρομὴ του.

10 λεπτὰ τὸ φύλλο λεπτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κίσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιδρομοῦ (Ἀκαδημία), Βουλῆ, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδηροδρόμου Ὁμόνοια), στὰ βιβλιοπωλεῖα « Ἐστίας » Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντικρὺ στὴ Βουλῆ).

Στὴν Κέρκυρα, Πάτρα καὶ Βόλο, στὰ Πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

Στὰ Χανιά (Κρήτη) στὸ Πραχτορ. Ἐφημερίδων (στοῦ κ. Ἀλκιώτη).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Μόδα—Τὸ κουρέλι—Δάσκαλος πού δίδασκε ..—Νὰ παραιτηθοῦν οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Ναυτικοῦ.

« ΔΕΝ ταιριάζει δὲ ἔτσι !... Τὸ παρακάνουν ! »

Τῆπε ὁ Βασιλεὺς τὰ λόγια αὐτά, καὶ τῆπε οὐ διαδοχικὸ χορὸ καὶ τῆπε γιὰ τὴ μόδα πού, λένε, ὄργισσε σ' αὐτὸ τὸ χορὸ τόσο πού ὁ Βασιλεὺς ἀηδίασε κι ἀναγκάστηκε νὰ διαμαρτυρηθεῖ.

Ἀναγῆχτες καὶ ἀηδίασε κι αὐτὸς σὰν ἄνθρωπος. Στὰ Βασιλεὺς ὄχι. Γιατί ἡ βασιλικὴ ἀναγῆχτησ πρέπει κάπως ἀλλιώτικα νὰ φανερωῦνται κι ὄχι μὲ λόγια παχιά. Ἀν ἀναγῆχτες στέληθινά, στὸ χέρι του εἶναι νὰν τὴ χτυπήσει κατὰ κεφάλαι τὴν ἀγρία λουσομανία τῆς κοινωνίας μας, τὴ βδελυρὴ δηλ. αὐτὴ ἀρρώστια πού κρύβει μέσα της κάθε ἀτιμία καὶ κάθε λογῆς κοινωνικὴ σαπίλα καὶ παραλοία. Ἀς μὴ δέχεται στοὺς ἐπίσημους χοροὺς του κυράδες μὲ βαριές τουαλέτες.—κι ἂς θάσσει πρῶτη πρῶτη τὸ παράδειγμα ἡ Βασιλισσα καὶ οἱ πριγκηπέσες. Ὅταν αὐτὲς παρουσιάζονται στοὺς χοροὺς καὶ στὶς ἄλλες ἐπίσημες τελετὲς μὲ ἄπλά φορέματα—ἀφίνοντας τὰ βαριά καὶ τὰ χτυπητὰ νὰν τὰ φοροῦν οἱ καμαριέρες τους—τότε καὶ οἱ πλουτοκράτειός μας θὰν τίς μνηθοῦν, τότε καὶ οἱ γυναῖκες τῆς ἀστικῆς τάξης, καθὼς καὶ τῆς λαϊκῆς, δὲ θὰ σταυρώνουν τοὺς ἄντρες τους, καὶ δὲ θὰ πουλάνε πολλὲς φορὲς καὶ τὴν τιμὴ τους, γιὰ νὰνα ντυμένες μὲ τὸ τελευταῖο Παριζιάνικο φιογονέιν.

Ἐτσι ἔπρεπε νὰ φερθεῖ ὁ Βασιλεὺς. Μποροῦσε νὰ κάνει καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμα. Σήμερα πού περνᾶνε στὴ Λευκάδα καὶ στὴν Κῦμη καὶ πού σιγὰ σιγὰ θὰ πενιάσουν καὶ σ' ἄλ-

νὴ ἡ πρώτη
« Ἄν ὄχι αὐτὸ, ἔπρεπε νὰ πάρη κοντὰ του τὸ κορίτσι του. Νάβρισκε καὶ κάναν ἔλλονε νὰν τὸ κουκ' λῶση. Ἡ Φρόσω δὲν εἶν' ἡ πρώτη της », παρπανίζει ἡ ὑπομοιραρχίνα.

« Βέβια, βέβια· οἱ ν' κοκυροῖ δὲν ἀπαρατὰν ἔτσι τὰ σπῆτια τους καὶ τάρφανά τους », συμφωνεῖ πάλι ἡ σχολάρχυνα.

« Δὲν εἶν' ἀπὸ καλὸ του τοῦ κύρ Θώμου. Ὁ Κρανιαὸς δὲν ἦταν ἔτσι ὅσο ἔζιε ἡ σχωρεμένη ἡ Θώμενα », προσθέτει ἡ χήρα Κακαμπούκενα, φιλενάδα κελιά τῆς ἐπαρχίνας.

« Κι αὐτὸ π' ἔλες πὼς τσουρούτεψε καὶ τὰ λιεπτὰ », λέει ἡ μιὰ.

« Καὶ τάχατις πὼς τάστειλε καὶ χάθησαν στὸ δρόμο », γελάει ἀπὸ καρδιά ἡ ἄλλη.

« Ἄν αὐτὸ θὰ βάλω γὼ τὸ δημαρχο νὰ τ' γράψῃ. Νὰ τ' πεί ὅσα στέλνει δὲ φτάνουνε γιὰ τάρφανά », ἠσυχάζει τὴ χωριάτισσα ἡ δημαρχίνα.

« Τὶ τὸν κάνει μοναχὸς τόσο μιστὸ ; Θιαμαίνομαι », πετιέται μ' ἀγανάχτησ ἡ Θεοφιλενα, ἡ ἐμπορίνα.

« Τὶ τὸν κάνει, ἀλήθεια, τί τὸν κάνει ; » ἱπαναλαβαίνει ἡ σχολάρχυνα.

« Νὰ τὸν ἤξερα πὼς πίνει κᾶνε ; » λέει ἡ χωριάτισσα.

« Τὰ χαρτιά τὸν τρῶν' αὐτὰ ἦταν τὸ μαρῶζι τῆς σχωρεμένης », ἀπαντᾷ ἡ παλιὰ φιλενάδα τῆς ἀδερφῆς της.

« Ἐκεῖ πού σοῦπα γὼ νὰ κάμης γράψ' του ἡ θερήτῃ νὰ πάρη τὰ παιδιὰ τ' ἢ θὰ σ' κουθῆς νὰ φύβῃς », συμβουλεύει τὴν ἀρχόντισ' ἀπὸ τὸ χωριὸ ἡ ὑπομοιραρχίνα.

« Τὶ λὲς καὶ σὺ ; Γίνετ' αὐτὸ ποτὲ ; » ἀπαντᾷ ἐκείνη στενοχωρημένη.

« Δὲ σ' τοῦπα νὰν τὸ κάμ'ς. Γράψ' το μόνο γιὰ φοβέρτα ».

« Αὐτὸ, αὐτὸ νὰ κάμ'ς », συμφωνεῖ ξανά ἡ σχολάρχυνα.

Ἡ χωριάτισσα ἀναστεναρίζει.

« Ἐἴρω τί νὰ πῶ ; Τόχω χαμένο εἶναι μυστήριον μ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο. »

« Μυστήριον, μυστήριον ἀλήθειαν », ἐπαναλαβαίνουν σὰ εἰ χορὸ οἱ φιλενάδες.

Καὶ τὸ μυστήριον θὰ βασάνιζε ποῖος ξέρι ὡς πότε καὶ τὴν κούλια καὶ τὸν κόσμο, ἂν ἀξάφνα ἓνα σοῦραπο χεινοπωριάτικο δὲν ξεκαμπιζε σ' ἐκείνη ὁ Θώμος Κρανιαὸς μὲ τὴν παύση του ξανά στὴν